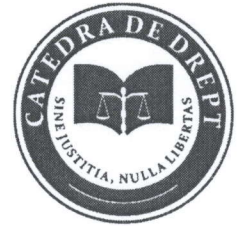

EST RES SANCTISSIMA CIVILIS SAPIENTIA
STUDIUM DREPTULUI EST IN LUCEM DIE CELAE MAI SPIRITUS
НАУКА ПРАВА - НАКРАСНИКОВИЩЕ ДРАО

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT

Manualul programului de studii

Științe penale, criminologie și criminalistică

90 credite

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 042 Drept

Tipul programului: *Master de profesionalizare*

Forma de învățământ: *învățământ cu frecvență*

APROBAT	Ședința Consiliului facultății, proces-verbal nr. 1 din 03.09.2021	DECAN	conf. univ., dr. RUSU Vitalie
APROBAT	Ședința Catedrei de drept, proces-verbal nr. 1 din 01.10.2021	ȘEFUL Catedrei de drept	conf. univ., dr. ODINOKAIA Ina

Bălți, 2021

CUPRINS

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII.....	3
FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR.....	4
DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR	25
FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE:	26
NOTĂ EXPLICATIVĂ	27
Generalități.....	27
Concepția formării specialistului	27
Calificarea specialistului	28
Finalitățile formării	28
Termenul de studii și structura anilor de studii.....	28
Organizarea practicii de specialitate.....	29
Evaluarea studenților.....	29
Teza de master	29

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII

Anul I, semestrul 1									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.001	Metodologia și etica cercetării	120	32	88	16	16	-	E	4
F.01.O.002	Teoria deciziilor juridice	120	32	88	16	16	-	E	4
F.01.O.003	Drept procesual penal aprofundat	150	40	110	24	16	-	E	5
F.01.O.004	Tehnici și procedee moderne de investigare penală	150	40	110	24	-	16	E	5
S.01.O.005	Drept penal aprofundat	180	48	132	24	24	-	E	6
S.01.O.006	Criminologia: nivel aprofundat	180	48	132	24	24	-	E	6
Total:		900	240	660	128	96	16	6	30
					240				

Anul I, semestrul 2									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.02.O.007	Drept penal comparat	150	40	110	24	16	-	E	5
S.02.O.008	Tehnici speciale de investigare în justiția penală	150	40	110	24	-	16	E	5
S.02.A.009/ S.02.A.010	Preevenirea și combaterea criminalității/ Sociologia devianței	150	40	110	24	16	-	E	5
S.02.A.011/ S.02.A.012	Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal/ Resocializarea infractorilor	150	40	110	24	16	-	E	5
P.02.O.013	Practica de specialitate	300	-	300	-	-	-	E	10
Total:		900	160	740	96	48	16	5	30
					160				

Anul 2, semestrul 3									
15 săptămâni de studii									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
TM.03.O.014	Teza de master (documentare, investigare, cercetare, redactare și susținere publică)	900	-	900	-	-	-	E	30
Total:		900	-	900	-	-	-	1	30

FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Metodologia și etica cercetării</i>
Codul cursului în programul de studii: F.01.O.002
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0400 Științe administrative
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe sociale și asistență sociale
Număr de credite CTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:</p> <p><i>Metodologia și etica cercetării</i> este un curs universitar cu caracter interdisciplinar care se predă la anul I, în cadrul studiilor superioare de master. Cursul își propune familiarizarea masteranzilor cu problemele fundamentale ale epistemologiei, metodologiei și eticii cercetării științifice, orientarea către devotamentul față de adevărul științific, însușirea și aplicarea eficientă a principiilor și variatelor metode necesare pentru soluționarea problemelor științifice, formarea abilităților și deprinderilor de organizare a unei cercetări științifice (teoretice sau / și empirice), pentru elaborarea și susținerea unei teze de master la specializarea respectivă. Acest curs va contribui la dezvoltarea spiritului științific creativ, critic și constructiv, riguros și argumentativ atât în privința propriilor idei, cât și ale altora. Însușirea bazei metodologice a cercetării și respectarea principiilor eticii științifice îi va permite masterandului un comportament adecvat pentru a comunica eficient, în mod civilizată, cu alți cercetători și a manifesta competență în abordarea și soluționarea problemelor științifice în domeniu.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Analiza și sinteza informației privind fenomenul administrativ utilizând materialul documentar și bibliografic inclusiv cu utilizarea tehnologiilor informaționale.</p> <p>CP2. Aplicarea integrată a cunoștințelor teoretice, a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea problemelor practice noi din domeniul administrației publice.</p> <p>CP3. Selectarea metodelor eficiente de adoptare a deciziilor în soluționarea problemelor managementului serviciilor publice prin adaptarea activității decizionale la necesitățile pieții serviciilor publice și intereselor beneficiarilor acestora.</p> <p>CP5. Identificarea și aplicarea prevederilor normative privind sistemul administrativ, inclusiv elaborarea proiectelor de acte normative în scopul îmbunătățirii activității administrative.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Abilitatea de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în echipă multidisciplinară de experți din domeniu.</p> <p>CT3. Proiectarea și aprecierea periodică a performanțelor profesionale.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <p><i>La finalizarea studierii unității de curs și realizarea sarcinilor de învățare masterandul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să utilizeze principalele metode științifice în cercetările cu conținut din domeniul științelor administrative; • să identifice problema cercetării, să argumenteze actualitatea temei de cercetare, să precizeze obiectul concret al cercetării, să formuleze scopul și obiectivele cercetării, să descrie importanța teoretică, noutatea științifică și valoarea aplicativă a cercetării; • să elaboreze un referat științific, să participe, cu un discurs, la o conferință științifică, să scrie o adnotare sau un articol și să le publice; • să fie capabil a argumenta, obiectiv, imparțial și onest, opiniile și concluziile în aprecierea valorilor lucrărilor științifice (propriei sau ale altor persoane); • să elaboreze, la nivelul cerințelor, teza de master.
<p>Competențe prealabile Pentru a însuși cu succes cursul <i>Metodologia și etica cercetării</i>, masteranzii trebuie să cunoască Filosofia, Dreptul administrativ I și II, Știința administrației, Dreptului constituțional, Logica, să poată lucra cu sursele bibliografice, să fie în stare să formuleze idei coerente și concluzii fundamentate, prin date factologice, norme de drept și raționamente valide (formal adevărate).</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Epistemologia, obiectul, structura și funcțiile metodologiei științifice 2. Nivelurile metodologice în știința contemporană 3. Formele cunoștințelor științifice contemporane 4. Metodele științifice generale 5. Formele de organizare a științei și etica cercetării științifice 6. Tehnologia cercetării și elaborarea lucrărilor științifice

Strategii de predare-învățare: prelegerea, seminarul, discuții, studiul bibliografiei, consultații (de grup și individuale), prezentări, conferințe.
Strategii de evaluare: prezentarea comunicărilor, teste, rezumate, comentarii, lucrări de control, examen final.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
1. Chelcea, S., <i>Metodologia elaborării unei lucrări științifice</i> , București, 2003.
2. Țapoc, V., Capcelea, V. <i>Cercetarea științifică: Manual pentru facultățile socioumanistice</i> , Chișinău: ARC, 2008.
3. Rădulescu, Mihaela Șt., <i>Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat</i> , ediția a 2-a revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.
4. Țarălungă, V., Odinoakaia, I., Spataru, M. <i>Ghid metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de master</i> . Bălți: S. n., (Tipografia din Bălți), 2019.
Opțională:
1. Aramă, E., Ciobanu, R.. <i>Metodologia dreptului. Sinteze pentru seminar</i> . Chișinău, 2011.
2. Elena A. <i>Repere metodologice pentru studierea și aplicarea dreptului</i> . Chișinău: CEP USM, 2009.
3. Штанько, В.И.. <i>Философия и методология науки. Учебное пособие для аспирантов и магистрантов естественнонаучных и технических вузов</i> . Харьков:ХНУРЭ, 2002.
4. Сырых, В.М. <i>История и методологи юридической науки: учебник</i> . М.: Норма: ИНФРА, 2012.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Teoria deciziilor</i>
Codul cursului în programul de studii: F.01.O.001
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0400 Științe administrative
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe sociale și asistență sociale
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: <i>Teoria deciziilor este un curs universitar cu caracter interdisciplinar care se predă la anul I, în cadrul studiilor superioare de master. Domeniul științelor administrative presupune profunde cunoștințe și vastă cultură în domeniul conducerii. Esența conducerii este procesul de luare a deciziei (în sens general) și transmiterea ei prin intermediul comenzii către destinatar. Decizia este legată de conducere în general. Elementul ei calitativ nou este folosirea, în procesul elaborării deciziei, a unui vast aparat științific prin care empirismul, dominant în trecut, este înlocuit cu raționamentul științific. Acesta (bazat pe analiza profundă a fenomenelor, factorilor care condiționează procesele sociale, fenomenele economice, politice și culturale) contribuie considerabil la elaborarea mai multor alternative de activitate, atașându-se fiecăreia consecințele ei previzibile, precum și definirea criteriului de optimizare sau raționalizare de alegere. Folosirea raționamentului științific în fundamentarea deciziei administrative este un act prin care este pusă în valoare informația (normativă, factologică etc.), ceea ce presupune asigurarea permanentă a decidentului (funcționarului public de conducere, demnitarului) cu toate informațiile privind sfera de acțiune a viitoarelor decizii generale și hotărâri concrete.</i>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului:
Competențe profesionale:
CP1. Analiza și sinteza informației privind fenomenul administrativ utilizând materialul documentar și bibliografic inclusiv cu utilizarea tehnologiilor informaționale.
CP2. Aplicarea integrată a cunoștințelor teoretice, a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea problemelor practice noi din domeniul administrației publice.
CP3. Selectarea metodelor eficiente de adoptare a deciziilor în soluționarea problemelor managementului serviciilor publice prin adaptarea activității decizionale la necesitățile pieții serviciilor publice și intereselor beneficiarilor acestora.
CP5. Identificarea și aplicarea prevederilor normative privind sistemul administrativ, inclusiv elaborarea proiectelor de acte normative în scopul îmbunătățirii activității administrative.
Competențe transversale:
CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT2. Abilitatea de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în echipă multidisciplinară de experți din domeniu.
CT3. Proiectarea și aprecierea periodică a performanțelor profesionale.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i>
<ul style="list-style-type: none"> • să aplice principiile, regulile și metodele luării deciziilor în diverse condiții (de certitudine, risc, incertitudine); • să explice potențialul și problemele luării deciziilor, folosind mijloace electronice, tehnica de calcul, programele computerizate;

<ul style="list-style-type: none"> • să înțeleagă esența psihică și rațională a argumentării administrative și importanța mijloacelor de influențare în comunicare și luarea deciziilor; • să aplice specificul luării deciziilor în activitatea profesională concretă; • să folosească mijloacele și metodele luării deciziilor în activitatea normativă.
<p>Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază ale Teoriei generale a dreptului; Filosofiei, Dreptului administrativ, Științei administrației, Dreptului constituțional, Logicii pentru a însoși cu succes cursul Teoria deciziilor, particularităților din activitatea practică, structuragenerală a oricărui proces decizional: identificarea problemei; căutarea informațiilor relevante; generarea de soluții alternative; evaluarea soluțiilor alternative; selectarea alternativei optima (cele mai bune); implementarea soluției alese; monitorizarea și evaluarea soluției alese.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teoria luării deciziilor – nouă direcție în știința contemporană 2. Logica procesului decizional 3. Structura procesului decizional 4. Tipologia proceselor decizionale 5. Metode generale de rezolvare a problemelor decizionale 6. Procese decizionale de grup 7. Specificul deciziilor administrative
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, seminarul, discuții, studiul bibliografiei, consultații (de grup și individuale), prezentări</p>
<p>Strategii de evaluare: prezentarea comunicărilor, teste, rezumate, comentarii, lucrări de control, examen final.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drucker, P. F., <i>Eficiența factorului decizional</i>, Deva, 1994. 2. Gaidric, C. <i>Luarea deciziilor</i>, Chișinău, 1998. 3. Gaidric, C., <i>Abordări sistemice în luarea deciziilor</i>, Chișinău, 2017. 4. Mărăcine, V., <i>Decizii manageriale. Îmbunătățirea performanțelor decizionale ale firmei</i>. București, 1998. <p style="text-align: center;">Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Johns, G., <i>Comportamentul organizațional. Înțelegerea și conducerea oamenilor în procesul muncii</i>. București, 1998. 2. Ursachi, I., <i>Management, cap. 5. Luarea deciziilor</i>, București, 2001.

<p>FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept procesual penal aprofundat</i></p>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.003</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 5</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1</p>
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>În rezultatul reformei judiciare și de drept, legislația procesual-penală a înregistrat schimbări de esență. După elaborarea noului Cod de Procedură Penală, deosebită semnificație capătă sistematizarea normelor de drept, conținutul și structura lor. În șirul acestor chestiuni deosebit de importante ale procesului de elaborare și perfecționare a normelor de drept, au căpătat o însemnătate exclusivă așa momente, precum selectarea decisivă a legislației procesual-penale de particularitățile excedente, caracteristice anilor precedenți, orientarea exactă a soluțiilor legislative la o evidență strictă a necesităților vitale de protecție a intereselor societății, statului, persoanei, claritatea și certitudinea formulilor normative, ce exceptează ambiguitatea și posibilitatea neunivocității la interpretarea lor în activitatea de aplicare a legilor. Una din condițiile necesare funcționării normale a procesului penal o constituie reglementarea univocă a acestuia, fapt ce necesită imperativ o apreciere științifică și practică modernă, în special acum, după adoptarea noului Cod de procedură penală al Republicii Moldova. Prin tematica abordată, curriculumul în cauză se înscrie în preocuparea majoră de îmbunătățire a legalității procesual-penale, aceasta fiind o problemă complexă și diferențiată, în special datorită multitudinii de reglementări și tratări a instituțiilor dreptului procesual penal. O atenție deosebită în cadrul lui se acordă procedurilor speciale, subliniindu-se importanța acestora și trăsăturile specifice fiecăreia din ele. Menirea acestui curriculum este de a contribui la cunoașterea și perfecționarea dreptului procesual penal și de asemenea, la realizarea acelor sarcini și obiective spre care tinde această ramură de drept de o importanță avansată pentru întreaga societate</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale.</p>

CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarului programului.

CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză continuă a legislației penale, procesual penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat.

Competențe transversale:

CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.

CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.

CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice din perspectiva exigențelor statului de drept.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului Drept procesual penal aprofundat în cadrul altor unități de curs;
- să analizeze legislația în vigoare în materia procedurii penale;
- să analizeze activitatea organelor judiciare competente în materia procesului penal;
- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materie procesual penală și să propună inițiative de modificare a acestora;
- să soluționeze spețe în domeniul procesului penal aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu;
- să dezvolte competențele obținute în urma audierii cursului Drept procesual penal aprofundat în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu de drept, izvor de drept, raporturi juridice, apărarea drepturilor, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, istoria statului și dreptului, drept penal etc.

Teme de bază:

1. Funcțiile procesual-penale.
2. Probatoriul și mijloacele de probă în procesul penal.
3. Măsurile de constrângere procesual-penală.
4. Acțiunea civilă în procesul penal.
5. Urmărirea penală.
6. Controlul judiciar al procedurii prejudiciare.
7. Judecata în prima instanță.
8. Căile ordinare de atac în procesul penal.
9. Căile extraordinare de atac în procesul penal.
10. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești.
11. Procedurile speciale.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950. Semnată de către Republica Moldova la 13 iulie 1995, Ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1298-XIII din 24 iulie 1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 54-55/502.
2. Declarația Universală a Drepturilor Omului. Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 217 A (III) din 10.12.1948. În: Tratatate internaționale. Vol. I. Chișinău, 2001. p. 11-18.
3. Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice. Adoptat prin Rezoluția Adunării Generale a ONU nr.2200 A (XXI) din 16 decembrie 1966, art.9 alin.4. În: Tratatate internaționale la care Republica Moldova este parte. Vol. I. Chișinău, 1998. p. 30-50.
4. Constituția Republicii Moldova: Legea Republicii Moldova din 29 iulie 1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1. În vigoare din 27 august 1994.
5. Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Legea Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003. Monitorul Oficial, 2003, nr.104-110. În vigoare din 12 iunie 2003.
6. Legea Republicii Moldova „Cu privire la organizarea judecătorească”, nr. 514-XIII din 06.07.1995. În: MO al RM nr. 58/641 din 19.10.1995.
7. Legea Republicii Moldova „Cu privire la statutul judecătorului”, nr. 544-XIII din 20.07.1995. În: MO al RM nr. 59-60/664 din 26.10.1995.
8. Legea Republicii Moldova „Cu privire la avocatură”, nr. 1260-XV din 19.07.2002. În: MO al RM nr. 126-127/1001 din 12.09.2002.
9. Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală, nr. 333 din 10.11.2006. În: Monitorul Oficial Nr. 195-198 din 22.12.2006.
10. Legea Republicii Moldova cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal nr.

- 105-XVI din 16.05.2008. Monitorul Oficial nr. 112-114/434 din 27.06.2008.
11. Legea Republicii Moldova privind activitatea specială de investigații, nr. 59 din 29.03.2012. În: Monitorul Oficial nr. 113-118/373 din 08.06.2012.
 12. Legea Republicii Moldova Cu privire la Procuratură, Nr. 3 din 25.02.2016. Monitorul Oficial nr. 69-77/113 din 25.03.2016.
 13. Boroii A., Negruț G. Drept procesual penal. Ediția a 2-a. Ed. Hamangiu. București, 2020.
 14. Ciobanu A., Ciobanu P., Manea T. Noul Cod de procedură penală adnotat. Ed. Rosetti. București, 2019.
 15. Crișu A. Drept procesual penal. Conform noului Cod de procedură penală. Ediția a 2-a. Ed. Hamangiu. București, 2020.
 16. Dolea I., Roman D., Sedlețchi Iu., Vizdoagă T. ș.a. Drept procesual penal. Ed. Cartier Juridic. Chișinău, 2005.
 17. Dolea I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Comentariu aplicativ. Ed. Cartea Juridică. Chișinău, 2016.
 18. Dolea I. Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Comentariu aplicativ. Ediția a 2-a. Ed. Cartea Juridică. Chișinău, 2020.
 19. Dongoroz V., Kahane S., Antoniu G. ș.a. Explicații teoretice ale Codului de procedură penală român. Partea generală. Vol. V. București: Editura Academiei Române. ALL BECK, 2003.
 20. Marian A. Procedură penală. Partea specială. Noul Cod de procedură penală. Ed. Pro Universitaria. București, 2020.
 21. Mateuț Gh. Procedura penală. Partea specială. Vol. I. Ed. LUMINA LEX. București, 1997.
 22. Mateuț Gh. Tratat de procedură penală. Partea generală. Vol. I. Ed. C. H. BECK. București, 2007.
 23. McBride J. Drepturile omului și procedura penală. Ediția a 2-a. Consiliul Europei. Chișinău, 2019.
 24. Morar D. M. (coordonator) Codul de procedură penală și jurisprudența Curții Constituționale. Ed. Hamangiu. București, 2021.
 25. Neagu I., Damaschin M. Tratat de procedură penală. Partea specială. În lumina noului Cod de procedură penală. Ed. Universul Juridic. București, 2015.
 26. Neagu I., Damaschin M. Tratat de procedură penală. Partea specială. Ediția a III-a. Ed. Universul Juridic. București, 2021.
 27. Păvăleanu V. Drept procesual penal. Partea specială. Vol. II. Ed. Lumina Lex. București, 2004.
 28. Păvăleanu V. Drept procesual penal. Ed. Pro Universitaria. București, 2019.
 29. Pinteia A., Pinteia D.-C., Bălănescu A.-C. Urmărirea penală. Aspecte teoretice și practice. Ed. Universul Juridic. București, 2017.
 30. Rusu V., Gavajuc S., Gheorghieș A. ș.a. Dicționar de drept procesual penal. Ed. PONTOS. Chișinău, 2012.
 31. Sprach J. Emmins on Criminal Procedure. Oxford; New York: Oxford University Press, 2002.
 32. Stefani G., Levasseur G. Procedure penale. Paris, Ed. X, Dalloz. V. 2, 1995.
 33. Stefani G., Levasseur G., Bouloc B. Procedure penale. Paris: Dalloz, 2000.
 34. Theodoru Gr. Tratat de drept procesual penal. Ediția a 3-a. Ed. Hamangiu. București, 2013.
 35. Udrioiu M. Procedură penală. Partea specială. Noul Cod de procedură penală. Sinteze și grile. București: Editura C. H. Beck, 2014.
 36. Udrioiu M., Andone Bontaș A., Bodoroncea G. et. al. Codul de procedură penală. Comentariu pe articole. Vol. 2. București: Editura C. H. Beck, 2015.
 37. Vandermeersch D. Elements de droit penal et procedure penale. Bruxelles: Edition La Charte, 2003.
 38. Volonciu N. Tratat de procedură penală, București. Ed. Europa Nova, 1999.
 39. Гриненко А. В. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации. Изд. ЭКСМО. М., 2006.
 40. Гуценко К. Ф., Ульянова Л. Т. Уголовный процесс. Изд. Зерцало. М., 1996.
 41. Дикарев И. Диспозитивность в уголовном процессе. Волгоградский Государственный Университет. Волгоград, 2005.
 42. Кобликов А. С. Учебник уголовного процесса. Изд. СПАРК. М. 1995.
 43. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации (Постатейный). Под общей редакцией В. И. Радченко. М.: Юстицинформ, 2004.
 44. Лупинская П. А. Уголовно-процессуальное право. Изд. Юрист. М., 1997.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Tehnici și procedee moderne de investigare penală</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.004
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Investigarea infracțiunilor, sub toate aspectele sale constituie o activitate destul de complexă, descoperirea autorilor faptelor penale fiind dependentă de modul concret de realizare a cercetării. În scopul asigurării celerității în soluționarea cauzelor sesizate, organele de urmărire penală caută să identifice cea mai scurtă cale către descoperirea infractorilor, neidentificarea ori rămânerea acestora în libertate putând prezenta un pericol social. Săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în majoritatea cazurilor imoune o anumită activitate. Făptuitorul se deplasează în spațiu, efectuează acțiuni fizice, manipulează diferite obiecte materiale, producând, în cele din urmă, diverse modificări în mediul înconjurător. Cercetarea acestora, cunoscută în criminalistică sub denumirea de <i>urme ale infracțiunii</i>, asigură reconstituirea tabloului ambianței în care s-a săvârșit fapta, identificarea directă a făptuitorului și a altor persoane participante sau implicate, identificarea obiectelor, într-un mod sau altul, exploatate pe parcursul acțiunilor infracționale, stabilirea datelor concrete privind împrejurările de loc, de timp, modul de acțiune și alte circumstanțe ale fapte săvârșite.</p> <p>Antrenarea tot mai frecventă a unor specialiști în investigații judiciare a fost impusă atât de nevoia largirii posibilităților de perfecționare a activității de înfăptuire a justiției, cât și de progresul rapid al științei și tehnicii, cu impact direct asupra aflării adevărului. Întrucât ne aflăm într-o epocă în care cunoștințele devin tot mai intense, iar specializarea capătă forme din ce în ce mai diverse, este firesc ca tehnicile și procedeele moderne de investigare penală să aibă un rol deosebit, așa cum nu l-a avut niciodată pînă acum sau că ne aflăm într-o perioadă de desfășurare științifică a probelor.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p>Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarului programului.</p> <p>CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesul penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>Competențe transversale:</p> <p>CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.</p> <p>CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.</p> <p>CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice din perspectiva exigențelor statului de drept.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs:</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului Tehnici și procedee moderne de investigare penală în cadrul altor unități de curs; • să analizeze legislația în vigoare în materia reglementării aplicării tehnicilor și procedeele moderne de investigare penală; • să analizeze poinderea de aplicare a tehnicilor și procedeele moderne de investigare penală de către organele judiciare în procesul descoperirii și cercetării faptelor infracționale; • să evidențieze lacunele existente în activitatea organelor judiciare din Republica Moldova în latura reglementării aplicării tehnicilor și procedeele moderne de investigare penală; • să soluționeze spețe în domeniul aplicării tehnicilor și procedeele moderne de investigare penală în procesul descoperirii și cercetării infracțiunilor; • să perceapă direcțiile de perfecționare a aplicării tehnicilor și procedeele moderne de investigare penală în procesul cercetării infracțiunilor; • - să dezvolte competențele obținute în urma audierii cursului Tehnici și procedee moderne de investigare penală în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat.
<p>Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (tehnică criminalistică, tactică criminalistică, metodologia criminalistică, identificarea și diagnostică criminalistică etc.)..</p>

Teme de bază:

1. Considerații generale privind tehnica criminalistică.
2. Metodologia identificării criminalistice. Diagnostica criminalistică.
3. Tehnici de laborator destinate investigațiilor criminalistice
4. Fotografia și videoînregistrarea judiciară.
5. Identificarea persoanelor după urmele formate de corpul uman
6. Tipologia investigării principalelor urme biologice de natură umană.
7. Tehnici de identificare a persoanelor după semnalmente exterioare, după voce și prin alte metode criminalistice.
8. Investigarea corpurilor delictive.
9. Elemente de balistică judiciară.
10. Cercetarea criminalistică a falsului în înscrisuri, a scrisului de mână și a altor categorii de falsuri.
11. Tactica utilizării cunoștințelor speciale la cercetarea și descoperirea infracțiunilor.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc..

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, lucrări în cadrul laboratoarelor specializate, rezolvarea spetelor, simularea acțiunilor de urmărire penală etc.

Bibliografie selectivă:

1. Legea Republicii Moldova cu privire la înregistrarea dactiloscopică și de stat, nr. 1549-XV din 19.12.2002. Monitorul Oficial, nr. 14-17 din 07.02.2003.
2. Legea Republicii Moldova cu privire la sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, nr. 216-XV din 29 mai 2003. Monitorul Oficial, nr. 170-172 din 08.08.2003.
3. Legea Republicii Moldova „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, nr. 68 din 14.04.2016. MO nr. 157-162/316 din 10.06.2016.
4. Regulamentul Centrului de Medicină Legală. Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58 din 4 februarie 2010.
5. Arnoux Y. Le recours à l'expert en matière pénale. Press Universitaires d'Aix-Marseille. Aix-en-Provence, 2004.
6. Bercheșan V., Ruiu M. Tratat de tehnică criminalistică. Ed. Little Star. București, 2004.
7. Cârjan L., Chiper M. Criminalistica. Tradiție și modernism. Ed. Cartea Veche. București, 2009.
8. Ciopraga A. Criminalistica. Tratat de tactică. Ed. Gama. Iași, 1996.
9. Codul de procedură penală. Comentariu pe articole. Volumul I. Articolele 1-603. Coordonator M. Unroiu. Ed. C. H. BECK. București, 2015.
10. Constantin R., Drăghici P., Ioniță M. Expertizele mijloc de probă în procesul penal. Ed. Tehnică. București, 2000.
11. Dongoroz V., Kahane S., Antoniu G. ș.a. Explicații teoretice ale Codului de procedură penală român. Partea generală. Vol. V. București: Editura Academiei Române. ALL BECK, 2003.
12. Doraș S. Criminalistica. Ed. Cartea Juridică. Chișinău, 2011.
13. Gheorghită M. Tratat de criminalistică. Chișinău, 2017.
14. Golubenco Gh. Criminalistica: obiect, sistem, istorie. Studiu monografic. Chișinău, 2008.
15. Ionescu L., Sandu D. Identificarea criminalistică. Ed. Științifică. București, 1990.
16. Ionescu L., Sandu D. Identificarea criminalistică. Ediția 2. Ed. C. H. BECK. București, 2011.
17. Istoria dreptului românesc. În trei volume. Coordonator: prof. univ., dr. docent Ioan Ceterchi. Vol. II. Partea întâi. Ed. Academiei RSR. București, 1984.
18. Lazăr A., Alămoreanu S. Expertiza criminalistică a documentelor. Aspecte tactice și tehnice. Ed. LUMINA LEX. București, 2008
19. Mateuț Gh. Tratat de procedură penală. Partea generală. Vol. I. Ed. C. H. BECK. București, 2007.
20. Mateuț Gh. Tratat de procedură penală. Volumul II. Ed. C. H. BECK. București, 2012.
21. Mueller Christopher B., KirkPatrick Laird C. Federal Rules of Evidence. Little Brown and Co. New-York, 1994.
22. Neagu I., Damaschin M. Tratat de procedură penală. Partea generală. În lumina noului Cod de procedură penală. Ed. Universul Juridic. București, 2014.
23. Owen D. Crime et science. Les crimes à l'épreuve de la science. Paris. Tana Éditions, 2000.
24. Sava A. Aprecierea probelor în procesul penal. Ed. JUNUMEA. Iași, 2002.
25. Stancu E. Tratat de criminalistică. Ed. Universul Juridic. București, 2007.
26. Stancu E., Manea T. Tactică criminalistică (I). Curs universitar. Ed. Universul juridic. București, 2017.
27. Theodoru Gr. Tratat de drept processual penal. Ed. HAMANGIU. București, 2013.
28. Văduva N., Văduva L. Expertizele, constatările tehnico-științifice și medico-legale. Ed. Terathopius. Craiova, 1997.
29. Аверьянова Т. В., Белкин Р. С., Корухов Ю. Г., Россинская Е. Р. Криминалистика. Изд. ИНФРА-М. М., 2016.
30. Ваднер М. Б. Криминалистическая экспертиза материалов, веществ, изделий. Изд. ПИТЕР. СПб, 2001.
31. Ваднер М. Б. Использование микрочастиц при расследовании преступлений. Изд. ПИТЕР. СПб, 2001.
32. Георгицэ М. Возможности судебных экспертиз: криминалистическое обеспечение. Научно-

практическое пособие. Кишинэу, 2008.

33. Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н. Криминалистика. Учебник. Изд. ПРОСПЕКТ. М., 2007.

34. Ищенко Е. П., Топоркова А. А. Криминалистика. Учебник. Издание 2-е, дополненное и переработанное. Под редакцией Е. П. Ищенко. Изд. ИНФРА-М. М., 2010.

35. Корма В. Д. Предварительные криминалистические исследования следов применения оружия. Изд. ПРИОР. М., 2005.

36. Криминалистика. Учебник. Под редакцией Н. П. Яблокова. Изд. БЕК. М., 1997.

37. Молчанов В. И., Попов В. Л., Калмыков К. Н. Огнестрельные повреждения и их судебно-медицинская экспертиза. Изд. МЕДИЦИНА. Л., 1990.

38. Моторный И. Д. Криминалистическая взрывотехника: новое учение в криминалистике. Учебно-методическое и справочное пособие. Издатель Шумилова И. И. М., 2000.

39. Соклакова Н. А., Хрусталева В. Н. Криминалистическое исследование материалов документов. 2-е издание. Изд. ПИТЕР. СПб, 2005.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept penal aprofundat
Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.005
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Atitudinea lucidă de respect față de legea penală reprezintă o condiție hotărâtoare a întăririi continue a statului de drept și a ocrotirii eficiente a valorilor sociale care stau la baza societății la etapa actuală. Adoptarea unei noi legi penale a constituit un pas semnificativ în efectuarea reformei de drept, în perfecționarea sistemului de protecție a drepturilor și libertăților cetățeanului și în defetșizarea acestei legislații. Profunde transformări social-economice pe care societatea le-a cunoscut în evoluția sa au marcat, cum era și firesc, în mod direct și evoluția dreptului penal. Unitatea de curs „Drept penal aprofundat” constituie o parte componentă a Planului de învățământ universitar la ciclul II – studii superioare de master. Masteranzilor li se aduce la cunoștință un spectru vast de probleme cu care se confruntă teoreticienii și practicienii din domeniul dreptului penal. De asemenea, acestora li se generează ideea de a cerceta în profunzime și de a elucida cât mai adecvat starea actuală a problematicii privind răspunderea pentru faptele prevăzute de Codul penal ca și infracțiuni. O tendință în planul evoluției dreptului a fost și este apariția unor norme și instituții noi în cadrul ramurilor de drept ce formează sistemul dreptului. Dreptul penal material, la rândul său, a fost și el marcat de schimbările produse în realitatea socială. Ținând cont de faptul că prin intermediul normelor dreptului penal protejează în modul cel mai eficace ordinea de drept și, pe cale de consecință, ordinea socială, se recunoaște că această ramură a dreptului reprezintă în cadrul sistemului unitar mijlocul principal de apărare a celor mai importante valori sociale. Din această perspectivă, obiectivul prioritar al formării profesionale a judecătorilor, procurorilor, avocaților, etc., trebuie să devină aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice privind instituțiile dreptului penal și aplicarea corectă a acestora. Formarea profesională trebuie să țină seama de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea și aprofundarea legislației interne, a documentelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a altor asemenea instrumente de interes cardinal. Luând în considerație cele menționate, unitatea de curs drept penal aprofundat se axează pe trei niveluri comportamentale, cu un grad divers de complexitate: cunoaștere, aplicare, integrare. Nivelul cunoaștere presupune acumularea cunoștințelor teoretice, formarea bazei conceptuale în domeniul Dreptului penal. Aplicarea presupune formarea abilităților tipice disciplinei Drept penal, dezvoltarea capacităților. Integrarea presupune formarea capacității de transfer al cunoștințelor teoretice și al abilităților practice în situații atipice, soluționarea situațiilor de problemă, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate, manifestarea atitudinilor personale față de diverse activități. Nivelul comportamental de integrare constituie finalitatea procesului de învățământ la unitatea de curs Drept penal aprofundat, formată prin realizarea obiectivelor de cunoaștere și aplicare. Astfel, studiul unității de curs este orientat spre: familiarizarea audienților cu importanța și valorile promovate de știința dreptului penal; cultivarea spiritului de respect pentru lege; familiarizarea cu modificările și completările din legislația în vigoare; valorificarea deplină a potențialului intelectual al audiențului; prezentarea practicii judiciare relevante în sensul unei bune asimilări a doctrinei penale; formarea abilităților practice; lărgirea orizontului intelectual al viitorilor masteri în drept.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p>Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p>

CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat

CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei..

Competențe transversale:

CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finele cursului masterandul va fi capabil:

- să aplice cunoștințelor obținute în cadrul cursului de drept penal aprofundat în cadrul altor discipline;
- să delimiteze drept penal de alte științe juridice și a de percepe legătura acestuia cu alte discipline juridice;
- să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor judiciare;
- să analizeze și interpreteze legislația în domeniul dreptului penal și formularea propunerilor de prevenire și combatere a criminalității;
- să propună soluții de perfecționare a legislației autohtone prin prisma eficientizării activității organelor judiciare antrenate în activitatea de cercetare și examinare a cauzelor penale.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept, infracțiune, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept penal, etc.

Teme de bază:

1. Componenta infracțiunii și pluralitatea de infracțiuni.
2. Participația la infracțiune.
3. Pedepsa penală și individualizarea pedepselor.
4. Liberarea de răspundere penală și liberarea de pedeapsă penală.
5. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei și cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării.
6. Măsurile de siguranță.
7. Infracțiuni contra vieții persoanei.
8. Infracțiuni contra sănătății persoanei. I
9. nfracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei.
10. Infracțiuni privind viața sexuală. Infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor.
11. Infracțiuni contra patrimoniului.
12. Infracțiuni contra familiei și minorilor. Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale.
13. Infracțiuni în domeniul transporturilor.
14. Infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice.
15. Infracțiuni contra justiției.
16. Infracțiuni militare.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc..

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețiilor..

Bibliografie selectivă:

1. Alecu Gh. Instituții de Drept penal. Partea generală și partea specială. Ed. Ovidius University Press. Constanța 2010.
2. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V. ș.a. Codul Penal al Republicii Moldova: Comentariu. (Legea nr.985-XVI din 18.04.2002. Cu toate modificările operate până la republicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-79/195 din 14.04.2009. Adnotat cu jurisprudența CEDO și a instanțelor naționale). – Chișinău: Sarmis, 2009.
3. Brînză S., Stati V. Tratat de Drept penal. Partea Specială. Vol. I. Chișinău, 2015
4. Brînză S., Stati V. Tratat de Drept penal. Partea Specială. Vol. II. Chișinău, 2015.
5. Bulai C., Bulai B. N. Manual de drept penal. Partea generală. Ed. Universul Juridic. București, 2007.
6. Copețchi S., Hadîrca Ig. Calificarea infracțiunilor: Note de curs. Chișinău, 2015.
7. Giurgiu N. Legea penală și infracțiunea. Ed. GAMA. Iași, 1996.
8. Grama M., Botnaru S., Șavga A. Dreptul penal: partea generală. Vol.I, Chișinău, 2012.
9. Mitache C. Drept penal român. Partea generală. Ediția a IV-a revăzută și adăugită. Casa de Editură și Presă „Șansa” SRL. București, 2000.
10. Moraru V., Strulea m., Vidaicu M. Drept penal european. Chișinău, 2011.
11. Udriu M. Drept penal: partea generală. Ed. a 4-a. București: C.H. Beck, 2017
12. Гуцуляк В.И., Бужор В.Г., Спыну И.А. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Молдова: Общая часть. Chișinău, 2010.
13. Уголовное право. Общая часть. Учебник. Под редакцией Н. И. Ветрова и Ю. И. Ляпунова. Изд. Новый Юрист. М., 1997.
14. Уголовное право России. Общая часть. Учебник. Ответственный редактор Л. Л. Кругликов. М., 2005.
15. Уголовное право. Общая часть. Учебное пособие. Под общей редакцией В. А. Уткина, А. В. Шеслера. Томск, 2016.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Criminologia: nivel aprofundat
Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.006
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 1
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Criminologia este o știință socio-juridică care studiază fenomenele și legitățile criminalității, avînd o importanță practică deosebită, aflîndu-se în permanentă dezvoltare, fiind relativ tînă. Studiul criminologiei e una din cele mai importante componente ale pregătirii profesionale ale juriștilor. Fără cunoștințe în domeniul criminologiei, nu pot activa funcționarii organelor de drept, în special ai organelor afacerilor interne, procuraturii, instanțelor judecătorești, ai Serviciului Informație și Securitate, ai Centrului Național Anticorupție. Acestea se află pe prima linie în lupta cu criminalitatea și infractorii și sunt acei care colectează, analizează, generalizează informația despre nivelul, structura, dinamica, determinantile și tendințele de dezvoltare ale acestui fenomen antisocial. Scopul cursului de <i>criminologie: nivel aprofundat</i>, este de a realiza studiul științific al criminalității și al măsurilor de asigurare a securității criminologice a persoanei, societății și statului și se axează pe noile realizări ale științei criminologice, probleme de ordin teoretic și practic, analizându-se din această perspectivă analiza și prevenirea unor categorii de infracționalitate.</p> <p>Unitatea de curs „<i>Criminologie: nivel aprofundat</i>” este destinată, în principal, masteranzilor de la specializarea „Științe penale, criminologie și criminalistică”, fie pentru cei implicați în mod nemijlocit în activitatea de justiție penală, fie pentru cei angajați în diferite activități cu caracter social, legate de fenomenul infracțional sau deviant. Realizarea unei justiții penale înțelepte, optimizarea și umanizarea reacției sociale față de fenomenul criminal, necesită o raportare permanentă la rezultatele cercetărilor criminologice, mai noi sau mai vechi, mai mult sau puțin convingătoare. Cercetarea criminologică are un dublu caracter: fundamental și aplicativ. Deși examinarea unor aspecte legate de criminologia aplicată ar fi mult mai spectaculoasă, trebuie păstrată ordinea firească a lucrurilor. Nu se poate acționa asupra unui fenomen și nu se poate înțelege această acțiune fără a cunoaște și explica fenomenul. Prezentul curs întrunește, așadar, abordarea unor probleme legate de criminologia teoretică sau fundamentală, cea care încearcă să permită înțelegerea fenomenului criminal, condiție necesară pentru o acțiune eficientă asupra acesteia, precum și cercetarea practică (aplicativă).</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p>Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.</p> <p>CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat</p> <p>CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>Competențe transversale:</p> <p>CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.</p> <p>CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.</p> <p>CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs:</p> <p><i>La finele cursului masterandul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințelor obținute în cadrul cursului de criminologie: nivel aprofundat în cadrul altor discipline; - să delimiteze criminologie de alte științe juridice și a de percepe legătura acesteia cu alte discipline juridice; - să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor judiciare; - să analizeze și interpreteze legislația în domeniul dreptului penal și formularea propunerilor de prevenire și combatere a criminalității; - să propună soluții de perfecționare a legislației autohtone prin prisma eficientizării activității organelor judiciare antrenate în activitatea de cercetare și examinare a cauzelor penale
Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept,

infrațiune, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept penal, sociologie juridică, psihologia juridică etc.
Teme de bază:
17. Criminologia în sistemul științelor penale. Probleme actuale ale criminologiei în Republica Moldova. 18. Conceptul criminologic de crimă și criminalitate. Elemente de analiza statistică a criminalității. 19. Conceptul cauzalității în criminologie. 20. Personalitatea infractorului și mecanismul actului infracțional. 21. Reacția socială față de criminalitate. Asigurarea securității criminologice. 22. Conceptul de violență criminală. 23. Conceptul de criminalitate în grup și crimă organizată. 24. Victimologie criminologică. 25. Criminologie penitenciară. 26. Caracteristica criminologică a corupției. 27. Criminalitatea în Republica Moldova și mun. Bălți: analiză criminologică.
Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control.
Bibliografie selectivă:
1. Gladchi Gh. Criminologie generală - Chișinău: Muzeum, 2001. 2. Ciobanu Ig. Criminologie, Chișinău, 2011 3. Rotari O. Criminologie, Chișinău, 2011 4. Amza T. Criminologie. - București: Lumina Lex, 1998 5. Bujor V., Manole-Țăranu D. Victimologie - Chișinău: Centrul Editorial al Universității de Criminologie, 2002. 6. Bîrgău M., Criminologie (Curs universitar). Ed. a 2-a rev. și compl. - Ch., 2010 7. Pop O., Neagu Gh., Criminologie generală. Chișinău, 2005 8. Cioclei V. Manual de criminologie. Ediția a 6. București: Ed. C.H. Beck, 2016 9. Larii Iu. Criminologie, Vol. I, Chișinău, 2004 10. Oancea I. Probleme de criminologie. București, 1994.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept penal comparat
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.O.007
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Unitatea de curs "Drept penal comparat" este destinată pentru a familiariza masteranzii din anul I semestrul II de studiu la specialitatea Științe penale, criminologie și criminalistică cu specificul evoluției dreptului penal în sistemele de drept ale diferitor state pînă la momentul actual. Cunoașterea dreptului penal al altor state constituie o primă și indispensabilă etapă în obiectul, metodologia și sarcinile Dreptului Penal Comparat. Totodată unitatea de curs "Drept penal comparat" este destinată studierii de către masteranzi, care vor afla despre situația și tendințele contemporane ale dreptului penal al statelor străine, ale căror sisteme de drept au o influență nemijlocită în dezvoltarea sistemului nostru de drept, în special a dreptului penal. Includerea acestui curs în programul de studiu este determinat de mai multe cauze. În primul rînd, este vorba despre momentul reformelor legislative, cînd este nevoie imperic de a studia sistemele de drept ale altor state (și anume, a vedea locul ramurii dreptului penal). De la sine este înțeles faptul, că atribuirea Republicii Moldova la sistemul de drept socialist a decăzut în virtutea apariției noilor relații economice, politice și sociale. În cel de al doilea rînd, cunoașterea dreptului penal al altor state este necesar oricărui jurist, care tinde de a-și tensifica cunoștințele fundamentale în domeniul dreptului penal. Pentru a deveni un jurist cărturar, profesional, lesne trebuie să posezi baza dreptului penal al țărilor străine, să-ți închipui cu desăvîrșire tabloul general al sistemelor de drept contemporane. Și în al treilea rînd, din motive subiective: tendința masteranzilor de a fi în temă cu noțiunile cu care manipulează dreptul penal în statele străine.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:
Competențe profesionale:
CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.
CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.
CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.
CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i> .

CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat

CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei..

Competențe transversale:

CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.

CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.

CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.

La finele cursului masterandul va fi capabil:

- să identifice noțiunile de bază despre principalele familii de drept și trăsăturile specifice ale acestora în domeniul justiției penale;
- să recunoască specificul metodei comparative și nivelurile de comparație în dreptul penal comparat;
- să identifice izvoarele de drept penal în diferite sisteme de drept;
- să definească noțiunile infracțiunilor și clasificarea acestora în diverse sisteme de drept;
- să identifice sancțiunile penale prezente în legile penale ale altor state;
- să însușească noile tendințe și direcții de dezvoltare ale științelor penale din străinătate.
- să aplice metoda comparativă în confruntarea instituțiilor corespunzătoare de drept penal din diferite sisteme de drept;
- să determine și să evidențieze asemănările și deosebirile dintre diferite instituții și concepte de drept penal din diverse sisteme de drept
- să formuleze propuneri cu privire la perfecționarea legislației penale a Republicii Moldova folosind experiența furnizată de alte sisteme de drept penal;
- să estimeze eficiența normelor legislației penale a Republicii Moldova în comparație cu noțiuni analogice din alte state.

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept, infracțiune, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept penal aprofundat, etc..

Teme de bază:

Sisteme juridice contemporane. Caracterizarea generală a teoriilor juridico- penale. Izvoarele dreptului penal comparat. Infracțiunea în dreptul penal comparat. Pluralitatea de infractori. Noțiunea și categoriile participanților la infracțiune în dreptul penal comparat. Cauzele ce înlătură caracterul penal al faptei în dreptul penal. Considerații generale privind pedepsele în dreptul comparat. Liberarea de răspundere și de pedeapsă penală în dreptul penal comparat.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc..

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control .l.

Bibliografie selectivă:

1. Bujor V., Buga L. Drept penal comparat. Partea generală. Note de curs. Universitatea de Criminologie. Chișinău, 2003.
2. Dumneanu L., Grosu V., Bolocan-Holban A. Drept penal comparat. Chișinău: CEP USM, 2014.
3. Klip A. Dreptul penal european. O abordare integrativă. Ed. Cartier Juridic. Chișinău, 2014.
4. Pradel J. Droit Penal Compare. Paris: Dalloz, 1995.
5. Stroe G. Drept penal european pentru România. Drept penal comparat. Ed. Dacoromână Tempus Dacoromânia Comterra. București, 2005.
6. Toader T. (coordonator). CODEX PENAL. Codurile penale ale statelor member ale Uniunii Europene. Volumul I. Ed. C. H. BECK. București, 2018.
7. Toader T. (coordonator). CODEX PENAL. Codurile penale ale statelor member ale Uniunii Europene. Volumul II. Ed. C. H. BECK. București, 2018.
8. Toader T. (coordonator). CODEX PENAL. Codurile penale ale statelor member ale Uniunii Europene. Volumul III. Ed. C. H. BECK. București, 2018.
9. Toader T. (coordonator). CODEX PENAL. Codurile penale ale statelor member ale Uniunii Europene. Volumul IV. Ed. C. H. BECK. București, 2018.
10. Toader T. (coordonator). CODEX PENAL. Codurile penale ale statelor member ale Uniunii Europene. Volumul V. Ed. C. H. BECK. București, 2018.
11. Крылова Н.Е., Серебренникова А.В. Уголовное право зарубежных стран. Москва: Зерцало, 1998.
12. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): Сборник законодательных материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. Москва: Зерцало, 1999.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Tehnici speciale de investigare în justiția penală</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.O.008
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Abordarea clasică a probatorului procesual penal deși în continuă evoluție a suferit mai multe schimbări mai ales în ultima vreme. Schimbări care țin de felul în care probele sunt identificate, administrate, admise și nu în ultimul rând utilizate în procesul penală. Schimbări ce vizează atât cadrul normativ cât și nu în ultimul rând felul în care normele de drept sunt aplicate, situație creată în mare parte de evoluția recentă a fenomenului infracțional și respectiv necesitatea unei reacții pe măsură din partea organelor judiciare.</p> <p>Aplicarea tehnicilor speciale de investigare, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale a ale omului, în acest proces inclusiv conformitatea acestor proceduri jurisprudenței europene în materie devin o necesitate a timpului pentru organele de drept autohtone. Studiarea cursului permite a înțelege esența tehnicilor speciale de investigare în justiția penală, impactul acesteia în procesul de relevare și investigare a fenomenului infracțional, mai ales din perspectiva de instrument necesar pe de o parte administrării probelor în proces, iar pe de altă parte asigurării unui echilibru între respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, și protecției ordinii de drept prin necesitatea investigării faptelor penale pe de altă parte. La fel în cadrul cursului este analizată apariția, evoluția și perspectiva de dezvoltare a tehnicilor speciale de investigații, inclusiv interacțiunea cu alte ramuri ale dreptului..</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP3. Determinarea necesității tehnicilor speciale de investigare în procesul penal.</p> <p>CP4. Identificarea lacunelor legislative în materie și formularea propunerilor de <i>lege ferenda</i>, astfel încât utilizarea tehnicilor speciale de investigare fie conforme CEDO.</p> <p>CP5. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor aplicative în domeniu în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Utilizarea eficientă, în cadrul studiilor de caz, (iar ulterior și în activitatea profesională) a tehnicilor speciale de investigare în justiția penală.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice activității de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală, capacității de dezvoltare și preluare a ideilor, dar și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională cu identificarea în acest sens a resurselor și modalităților necesare, în scopul prestării unor servicii intelectuale de calitate..</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs:</p> <p><i>La finele cursului masterandul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să aplice cunoștințele și abilitățile obținute în cadrul unității de curs pentru soluționarea problemelor teoretice și practice, în probatoriu procesual penal, aplicând metoda studiului de caz; • să identifice impactul jurisprudenței CtEDO în materie penală asupra evoluției reglementărilor autohtone în materia tehnicilor speciale de investigare; • să analizeze influențarea probatorului procesual penal de către tehnicile speciale de investigare; • să formuleze analize critice ale modului în care este la moment sunt reglementate tehnicile speciale de investigare, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv în vederea formulării propunerilor de <i>lege ferenda</i>; • să manifeste creativitate în elaborarea studiilor de caz în procesul de învățare, cercetare și de muncă; • să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ în materie, prin raportare la jurisprudența CtEDO în materie..
<p>Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază – ale procesului penal, caracteristica și importanța probatorului procesual penal, interferența cu prevederile CEDO și ale jurisprudenței CtEDO în materie, etc. studiate în cadrul cursurilor- drept constituțional, drept penal, drept procesual penal, protecția juridică a drepturilor omului etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tehnici speciale de investigare: noțiuni generale. 2. Drepturile expuse prin aplicarea tehnicilor speciale de investigare. 3. Urmărirea vizuală/electronică. 4. Reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimerilor poștale. 5. Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice. 6. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic. 7. Controlul transmișiei sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite. 8. Investigația sub acoperire. 9. Achiziția de control.

<p>10. Temeiurile și condițiile tehnicilor speciale de investigare.</p> <p>11. Aspecte procedurale privind tehnicile speciale de investigare.</p> <p>12. Valorificarea informațiilor obținute prin tehnicile speciale de investigare.</p>
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc..</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, rezolvarea spețelor, etc..</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04.11.1950, semnată de RM la 13. 07.1995 2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova N 122-XV din 14.03.2003 3. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată la New York de Adunarea Generală a ONU prin Rezoluția.217 A(III) de la 10.12.1948. 4. Convenția Europeană despre asistența juridică în materie penală din 20.04.59. Ratificată prin Hot. Parl. nr.1332-XIII din 26.09.1997. În Tratatate internaționale, vol. 14 din 1999, p.71. 5. Convenția Națiunilor Unite din 20.12.1988 contra traficului ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope, ratificată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova, nr. 252-XIII din 02.11.94. În Tratatate internaționale, vol. 8 din 1999, pag.214. 6. Convenția Națiunilor Unite din 15.11.2000 împotriva criminalității transnaționale organizate, Ratificată prin Legea R.Moldova nr.15-XV din 17.02.2005. În Tratatate internaționale, vol.35 din 2006, pag.333. 7. Convenția privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene, din 29 mai 2000. [on-line]. Disponibil: http://old.just.ro/Sectiuni/Cooperarejudiciara/C4%83interna%C5%A3ional%C4%83/Cooperarejudiciara/C4%83interna%C5%A3ional%C4%83_penala/Asisten%C5%A3%C4%83Judiciara/C4%83Interna%C5%A3ional%C4%83/InstrumenteComunitare/Conven%C5%A3iadin29mai2000/tabid/694/Default.aspx. 8. Covalciuc I. Reflecții asupra evoluției istorice a reglementărilor normative privind activitatea specială de investigații. În Revista Națională de Drept. Nr. 11, noiembrie 2016. p. 53-58. 9. Covalciuc I. Actualitatea și importanța activității speciale de investigații în contextul ultimelor modificări legislative. În Buletinul Științific al USC. Nr 2(2), 2015. p 62-74. 10. Covalciuc I. Actualitatea și importanța activității speciale de investigații în contextul ultimelor modificări legislative. În Buletinul Științific al USC Nr 2(4), 2016. p 176-186. 11. Cușnir V., Moraru V. Activitatea operativă de investigații. Suporturi de curs. Institutul național al Justiției. Chișinău, 2008. 186 p. 12. Cușnir V., Țurcan I. Investigatorul sub acoperire și activitățile operative de investigație în dreptul procesual penal al României și a altor țări. În „Administrația statului Republica Moldova la 20 de ani de independență”, sesiune de comunicări științifice. Tipogr. „Elena-V.I.” Chișinău 2012, p. 558.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Prevenirea și combaterea criminalității</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.009
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Titularul unității de curs: Anatolie Fiagher, conf.univ., dr.
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Criminalitatea, în toată complexitatea ei, indiferent de forma de manifestare, reprezintă astăzi un fenomen tot mai agresiv, astfel încât societatea umană este amenințată atât la bazele ei morale, cât și în structurile pe care este întemeiată. Eficacitatea măsurilor de control asupra criminalității constă în rezolvarea oportună a problemelor referitoare la cunoașterea esenței fenomenului 3K (crimă, criminal, criminalitate), la justa apreciere a stării și tendințelor acestuia în Republica Moldova, la descoperirea cauzelor și condițiilor, a factorilor și împrejurărilor ce favorizează săvârșirea infracțiunilor, pronosticarea criminalității și a altor devianțe sociale, elaborarea măsurilor eficiente de prevenire și de combatere. Scopul cursului de <i>prevenirea și combaterea criminalității</i>, este de a realiza studiul științific al criminalității și al măsurilor de asigurare a securității criminologice a persoanei, societății și statului și se axează pe noile realizări ale științei criminologice, probleme de ordin teoretic și practic, analizându-se din această perspectivă controlul și prevenirea unor forme de criminalitate.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p>Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.</p>

<p>CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.</p> <p>CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat</p> <p>CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>Competențe transversale:</p> <p>CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.</p> <p>CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.</p> <p>CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.</p>
<p><i>La finele cursului masterandul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințelor obținute în cadrul cursului prevenirea și combaterea criminalității în cadrul altor discipline; - să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor judiciare; - să analizeze și interpreteze legislația în domeniul dreptului penal și formularea propunerilor de prevenire și control a criminalității; - să propună soluții de perfecționare a legislației autohtone prin prisma eficientizării activității organelor judiciare antrenate în activitatea de cercetare și examinare a cauzelor penale.
<p>Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept, infracțiune, personalitatea infractorului ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept penal, criminologie: nivel aprofundat etc..</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Criminalitatea – obiect de studiu al criminologiei. 2. Prevenirea și combaterea criminalității – caracteristică generală. 3. Tipurile de prevenire a criminalității. 4. Modele de prevenire a criminalității. 5. Instituții și strategii actuale de luptă împotriva criminalității. 6. Prevenirea și combaterea unor forme de criminalitate.
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Rotari O. Criminologie, Chișinău, 2011 12. Gabriela Politic. Criminologie. Note de curs. Iași, 1996 13. Paraschiv, G., Paraschiv, D.-Ș., Paraschiv, E. Criminologie: evoluția cercetărilor privind cauzalitatea și prevenirea infracțiunilor. București, 2014 14. Larii Iu. Criminologie, Vol. I, Chișinău, 2004 15. Cioclei V. Manual de criminologie. Ediția a 6. București: Ed. C.H. Beck, 2016 16. Bîrgău M., Criminologie (Curs universitar). Ed. a 2-a rev. și compl. Chișinău, 2010 17. Ciobanu Ig., Criminologie. Chișinău, 2011 18. Carp S. Criminalitatea penitenciară. Chișinău, 2008 19. Bujor V., Bejan O. Criminalitatea recediviștelor. Chișinău, 1998 20. Bălan A. Criminalitatea feminină – cauze și efecte sociale. Strategii de prevenire și control. București: Beck, 2008 21. Zaporozjan Igor. Criminalitatea are chip de femeie (Monografie). Chișinău: ELAN POLIGRAF, 2000 22. I. A. Barbu. Introducere în criminalitatea informatică. Craiova, Ed.: SITECH, 2014 23. Bujor V. Pop O. Aspecte criminologice privind infracțiunile săvârșite cu violență. Timișoara, 2003.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Sociologia devianței
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.010
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Titularul unității de curs: Gheorghe Neagu, conf.univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Sociologia devianței este strâns corelată cu următoarele unități de curs: Criminologie: nivel aprofundat; Controlul și prevenirea criminalității; Resocializarea infractorilor. Unitatea de curs <i>Sociologia devianței</i> , parte componentă a subsistemului unităților de curs sus-menționate, își propune drept scop să familiarizeze masteranzii cu etiologia comportamentelor deviante, inclusiv infracționale, în vederea argumentării proiectelor de prevenție a acestora. Concepută din această perspectivă, Sociologia devianței joacă un rol complementar științei criminologice.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1, Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale; CP2, Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări șegislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei; CP3, Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului; CP4, Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i> ; CP5, valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual-penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat; CP6, Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei. Competențe transversale: CT1, Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei; CT2, Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership; CT3, valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept..
<i>La finele cursului masterandul va fi capabil:</i> - să conceapă societatea ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc; - să identifice locul și funcțiile sistemului de control social în cadrul sistemului social global, a multiplelor relații de intercondiționare dintre normele sociale și celelalte componente ale vieții sociale; - să demonstreze importanța sociologiei devianței în contextul racordării sistemului de drept național la cel comunitar; - să utilizeze metodele și tehnicile de cercetare științifică a conduitei umane; - să demonstreze eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a comportamentului deviant;; - să demonstreze cunoașterea temeinică a condiționării sociale a comportamentului uman prin capacitatea de a realiza analize critice ale raportului dintre normele sociale și acțiunea socială; - să conștientizeze necesitatea de a se raporta permanent la contextul social atunci când se pune problema înțelegerii spiritului comportamentului uman și evaluării acestuia.
Competențe prealabile: cunoașterea temeinică a științelor penale și criminologiei; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; aplicarea principiilor, metodelor, tehnicilor și procedurilor fundamentale din dreptul public și privat; capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale; capacitate de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret
Teme de bază:
Curs: obiectul de studiu și problematica sociologiei devianței; orientări și interpretări teoretice în sociologia devianței; metodologia sociologiei devianței; violența (intra)familială-formă a comportamentului deviant; criminalitatea-cea mai periculoasă formă a comportamentului deviant. Seminarii: orientarea deterministă în sociologia devianței; orientarea fenomenologică în sociologia devianței; sociologia corupției; sociologia violenței (intra)familiale; narcomania, beția și alcoolismul-forme ale comportamentului deviant; suicidul ca formă de autoagresiune; controlul social asupra comportamentului deviant și mijloacele de realizare a acestuia.

Strategii de predare – învățare: În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică etc. La seminarii: dezbaterea, eseu, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației sociologice.
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control.
Bibliografie selectivă:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rădulescu, M. Sorin. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Editura Lumina Lex, 2010; 2. Isac O. Sociologia devianței- Chișinău, 2004; 3. Гилинский И.Я. Девиантология: социология преступности, наркотизма, проституции, самоубийств и других «отклонений». СПб, Изд-во « Юридический центр Пресс», 2004; 4. Neagu, Gh. The Phenomen of Drug Dependence of Drug in the Republic of Moldova//The COLLAGE, International Youth Magazine Winter 2000 number 11 ; 5. Criminologie generală: man./Octavian Pop, Gheorghe Neagu. Ch.: Angela Levița, 2005 (Tipog. Elena V.I.); 6. Neagu, Gh. Sociologia devianței. Suport de curs. Bălți, 2022

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.011
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Titularul unității de curs: Mariana Spataru, conf.univ., dr.
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p>Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au încercat să-și apere drepturile sale prin toate metodele posibile, fapt ce a determinat apariția unor metode de constrângere ale statului față de persoanele care le încălcau. Odată cu evoluția societății aceste metode de constrângere statală s-au umanizat, ca în prezent să existe sancțiuni penale care să restabilească ordinea de drept încălcată, să corecteze și să reeduce infractorul.</p> <p>Deși legislația penală în vigoare prevede un șir de sancțiuni penale, totuși situația criminogenă în Republica Moldova este în creștere. Din acest considerent, unitatea de curs <i>Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal</i> are drept obiectiv analiza comparativă și multiaspectuală a sancțiunilor penale prevăzute de legislația penală în vigoare, scoaterea în evidență a curenților existenți, precum și propunerea reformării sistemului de pedepse penale și a politicii de aplicare a acestora în Republica Moldova.</p> <p>Cursul propus se axează pe studierea legislației naționale în materia dreptului penal, precum și pe analiza practicii în domeniu. Cunoștințele obținute în urma studierii unității de curs <i>Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal</i> le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și să argumenteze punctul său de vedere asupra problemelor de aplicare și executare a sancțiunilor penale</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p>Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.</p> <p>CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.</p> <p>CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.</p> <p>CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i>.</p> <p>CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat.</p> <p>Competențe transversale:</p> <p>CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.</p> <p>CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs:</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în urma audierii cursului <i>Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal</i> în cadrul altor unități de curs; - să analizeze legislația în vigoare în materia dreptului penal; - să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia dreptului penal și să propună inițiative de modificare a acestora; - să analizeze activitatea organelor competente în aplicarea sancțiunilor penale în Republica Moldova; - să soluționeze spețe în domeniul dreptului penal aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul; - să analizeze direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu; - să dezvolte competențele obținute în urma audierii cursului <i>Individualizarea și aplicarea sancțiunilor de drept penal</i> în cadrul studiilor la ciclul III, studii superioare de doctorat

Competențe prealabile: Masterandul trebuie să cunoască conceptele de bază (lege penală, infracțiune, componență de infracțiune, activitate infracțională, răspundere penală, pedeapsă penală, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: Drept penal – partea generală I-II, Drept penal – partea specială, Drept procesual penal etc.

Teme de bază:

1. Abordări generale privind sancțiunile de drept penal
2. Particularitățile pedepsei penale
3. Categoriile pedepselor penale prevăzute de Codul penal al Republicii Moldova
4. Individualizarea pedepselor penale
5. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante în dreptul penal
6. Particularitățile aplicării pedepselor penale.
7. Măsurile de siguranță în dreptul penal.
8. Liberarea de pedeapsă penală.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, rezolvarea spețelor, etc..

Bibliografie selectivă:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
2. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443 din 24.12.2004, publicat: 05.11.2010 în Monitorul Oficial Nr. 214-220 art Nr : 704. 28.
3. Boroi Al. Drept penal. Partea generală. Conform noului Cod penal 2017. Editura C.H.Beck, 2017.
4. Grama M., Botnaru S., Șavga A. ș.a. Drept penal. Partea Generală. Vol.I. Chișinău, 2012.
5. Lefterache L.V. Drept penal. Partea generala. Editia a 2-a. [Editura Hamangiu](#), 2018.
6. Pasca V. Studii de drept penal. București, 2011.
7. Popescu D. Noțiunea și natura juridică a circumstanțelor atenuante și a circumstanțelor agravante // Revista națională de drept, publicație științifico-practică, nr. 3, martie 2014.
8. Popescu D. Circumstanțele atenuante și agravante în dreptul penal al Republicii Moldova. Chișinău, 2015.
9. Nour V., Crudu S. Acțiunile de provocare din partea victimei. În: Probleme actuale de prevenire și combatere a criminalității. Anuar Științific. Ediția a VII-a, Academia „Ștefan cel Mare”. Chișinău, 2006.
10. Pascu I. ș. a., Drept penal. Partea generală, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016.
11. Popescu D. Coraportul dintre circumstanțele atenuante și agravante și circumstanțele speciale - semne calificative și semne privilegiate ale componenței de infracțiune // Revista națională de drept, publicație științifico-practică, nr. 10, octombrie 2013.
12. Racu A. Individualizarea executării pedepsei penale privative de libertate: realități și perspective, Chișinău, 2015.
13. Spatari M., Nedelcu VI. Unele particularități ale măsurilor de constrângere, reglementate de legea penală a Statelor Unite ale Americii și a Marii Britanii. În: Revista științifico-practică „Legea și viața”, nr.3 (303), 2017, martie, p.12-17, ISSN 1810-309X.
- 14.
15. Spatari M. Unele reflecții privind dreptul infractorului la împăcare cu partea vătămată. În: Tradiție și inovare în cercetarea științifică: materialele COLLOQUIA PROFESSORUM din 12 octombrie 2018, ed. a VIII-a., Bălți, p.330, CZU:082:378.4(478)=00.
16. Spatari M. Les mesures de coercition à caractère éducatif dans la législation pénale de la Roumanie et de la République de Moldova. Lettre de l'Est, nr. 25, 2021, pe site – ul oficial al „Association Francophone des Chercheurs sur les Pays de l'Est” (AFCPE), https://dice.univ-amu.fr/sites/dice.univ-amu.fr/files/article/lettre_de_lest_25.pdf?fbclid=IwAR3GHm9cwYDU8j7XqzmJQkVMQ0MgLOYX3D4vAU-Eh-JqMB4oj44CBhoW6YE, p.33-39, ISSN électronique 2428-4718.
17. Streteanu F., Nitu D. Drept penal. Partea generală. Universul juridic, 2014.
18. Лопашенко Н. Общая часть уголовного права. Состояние законодательства и научной мысли. Санкт-Петербург, 2011.
19. Тогель С. Курс уголовной политики. О связи с уголовной социологией. Москва, 2010.
- Шерстнева О. Краткий курс по уголовному праву. Общая часть. Москва, 2011

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Resocializarea infractorilor
Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.012
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2
Titularul unității de curs: Gheorghe Neagu, conf.univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Resocializarea infractorilor est strâns corelată cu următoarele unități de curs: Criminologie: nivel aprofundat; Controlul și prevenirea criminalității; Sociologia devianței. Unitatea de curs <i>Resocializarea infractorilor</i> , parte componentă a subsistemului unităților de curs sus-menționate, își propune drept scop să familiarizeze masteranzii cu teoria și practica resocializării infractorilor din perspectiva experienței internaționale și naționale în domeniu mult mai profund și mai desfășurat, în comparație cu dimensiunile abordate în cadrul celorlalte unități de curs, parte componentă a subsistemului nominalizat.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1, Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale; CP2, Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări șegislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei; CP3, Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului; CP4, Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i> ; CP5, valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual-penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat. Competențe transversale: CT1, Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei; CT3, valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.
<i>La finele cursului masterandul va fi capabil:</i> - să conceapă procesul de resocializare al infractorilor sistemic, ca un întreg funcțional, în cadrul căruia toate componentele interacționează și se ajustează reciproc; - să identifice multiplele relații de intercondiționare dintre resocializarea infractorilor și celelalte componente ale vieții sociale; - să demonstreze importanța participării societății la procesul de resocializare a infractorilor în contextul integrării, în perspectivă, a Republicii Moldova, la Uniunea Europeană; - să utilizeze metodele și tehnicile de cercetare științifică a diverselor manifestări ale procesului de resocializare a infractorilor; - să demonstreze eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare a fenomenului complex al resocializării; - să conștientizeze necesitatea de a se raporta permanent la contextul social atunci când se pune problema înțelegerii spiritului legii și aplicării corecte a acesteia
Competențe prealabile: cunoașterea temeinică a științelor penale și criminologiei; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; aplicarea principiilor, metodelor, tehnicilor și procedurilor fundamentale din dreptul public și privat; capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale; capacitate de sinteză a activităților publice într-un cadru social concret.
Teme de bază:
Curs: Resocializarea infractorilor supuși pedepsei cu închisoarea: aspecte teoretico-metodologice; resocializarea infractorilor în timpul executării pedepsei penale; reintegrarea socială a ex-deținuților: repere teoretico-metodologice; rolul instituțiilor din comunitate în reintegrarea socială a ex-deținuților; criza detenției: alternative la detenție; resocializarea persoanelor supuse pedepsei cu închisoarea în unele țări. Semniarii: principii, etape și sub-etape ale procesului de resocializare a persoanei supuse pedepsei cu închisoarea; subcultura penitenciară și influența ei asupra resocializării condamnaților; adaptarea socială-condție esențială a reînserției sociale a ex-deținuților; rolul asistentului social/consilierului de probațiune în resocializare infractorului și reintegrarea ex-deținuților în societate; particularitățile resocializării minorilor delincvenți; alternative la detenție; metodologia cercetărilor empirice în domeniul resocializării infractorilor.
Strategii de predare – învățare. În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică etc. La seminarii: dezbaterea, eseul, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației sociologice.
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control.

Bibliografie selectivă:

1. Cojocaru V., Zaharia V., Cepraga I., Adam Iu., Vulpescu A., Pregătirea pentru liberare a deținuților. - Ch. „Cu drag” SRL, 2009 ;
2. Prițcan V., Gribincea T., Moraru-Chilimar R., Cojocaru A., Fiscuci C., Popa V., Dumbrăveanu V., Lungu V., Popovici M., Reintegrarea socială a persoanelor liberate din locurile de detenție. Ghid practic, Institutul de Reforme Penale, Chișinău, 2007;
3. Dolea I., Zaharia V., Ardeleanu D., Cepraga I., Șarban S., Capacități și abilități de reintegrare socială a deținuților. Cercetare sociologică. - Institutul de Reforme Penale – Ch. „Bons Offices” SRL, 2009;
4. Институт ресоциализации осужденных: состояние, проблемы и перспективы развития. Сборник материалов Всероссийской научно-практической конференции 26-27 октября 2017 года. Киров, 2017.
5. Criminologie generală: man./Octavian Pop, Gheorghe Neagu. Ch.: Angela Levința, 2005 (Tipog. Elena V.I.)

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Practica de specialitate****Domeniul de formare profesională:** 0421 Drept**Facultatea responsabilă de unitatea de curs:** Facultatea de Drept și Științe Sociale**Catedra responsabilă de unitatea de curs:** Catedra de drept**Număr de credite ECTS:** 10**Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:** anul 2, semestrul III**Titularii unității de curs:** Vitalie Rusu, conf. univ.,dr.**Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii:**

Practica de specialitate este o unitate de curs care are, alături de celelalte discipline de învățământ un rol important în procesul didactic pentru a asigura masterandului posibilitatea dobândirii deprinderilor practice necesare desfășurării activităților specifice activității desfășurate de organele de drept, pentru explicarea și interpretarea aspectelor definitorii legate de activitatea organelor de ocrotire a dreptului. Astfel, există oportunitatea punerii în practică a cunoștințelor teoretice, a metodologiilor însușite la disciplinele de specialitate, contribuind în mare măsură la formarea viitorului specialist din cadrul organelor de drept. Printr-un contact direct cu activitatea organelor judiciare, masterandul culege informații reale, date care ulterior sunt folosite în analiza situațiilor practice și sunt de execuție prin intermediul diferitelor metode și abordări specifice.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs / modulul**Competențe profesionale:**

CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.

CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente..

CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual- penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat..

Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei..

Competențe transversale:

CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.

CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs / modulul

Finalitatea practicii de specialitate, organizată în cadrul studiilor superioare de master, rezidă în consolidarea cunoștințelor teoretice acumulate în procesul de studii, anul I, și perfecționarea abilităților, deprinderilor practice necesare pentru activitatea în cadrul unităților de practică, optând pentru diverse funcții, după cum urmează: avocați, ofițeri de urmărire penală, procurori, judecători etc.

Masteranzii admiși la programul de master, imediat după absolvirea ciclului I, studii superioare de licență, formați în domeniul de formare profesională 0421 Drept, dar care nu au experiență practică în domeniu realizează în anul II, semestrul 3, un stagiul de practică de specialitate în volum de 10 credite, cu o durată de 5 săptămâni. Stagiul de practică este precedat de o conferință de inițiere și se finalizează cu o conferință de totalizare. Persoanelor cu experiență practică, de cel puțin 1 an în domeniul dreptului și care își continuă activitatea de muncă în acest domeniu, li se vor atribui 10 credite pentru stagiul de practică în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către Catedra de profil. O particularitate importantă a practicii constă în faptul că ea trebuie să aibă și un caracter de cercetare, pe lângă cel aplicativ. Activitatea în cadrul practicii de specialitate trebuie concepută și din perspectiva temei tezei de master, culegerii materialului practic, sistematizării și interpretării acestuia.

Competențe prelabile

Masterandul trebuie să dispună de cunoștințe din domeniul Dreptului penal, Dreptului procesual penal, Criminalisticii, Criminologiei, Teoriei generale a Statului și Dreptului, Istoriei dreptului, Dreptului constituțional etc.

Unități de învățare:

Prezentarea instituției în care se desfășoară stagiul de practică; Prezentarea metodologiei de elaborare a lucrărilor de Practică; Elemente privind strategia instituției analizate; Procesul decizional în instituția analizată; Sistemul organizatoric în instituția analizată; Circuitul informațional și cel al documentelor în instituția analizată; Pronunțarea hotărârilor cu respectarea condițiilor de fond și de formă cerute de lege. Resursele umane în instituția analizată și raporturile de serviciu; Elaborarea unui diagnostic global în instituția analizată; Studentul va identifica o situație particulară din instituția în care se desfășoară practica, o va analiza și va prezenta propuneri de îmbunătățire a acesteia.

Strategii de predare – învățare: explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, discuții în cadrul organizației, studierea procedurilor și documentelor interne, activități practice etc.

Strategii de evaluare:

Evaluare curentă - de către conducătorul de practică desemnat de catedra de Drept și mentorul (coordonatorul nemijlocit) de la locul practicii.

Evaluarea finală. Examen:

- analiza dosarului de practică care include raportul practicii de specialitate; referința (caracteristica) mentorului; caietului de practică;
- relevanța activităților desfășurate în formarea profesională;
- evaluarea modului de susținere a raportului de practică.

Bibliografie:**Obligatorie:**

1. Regulamentul USARB cu privire la organizarea și desfășurarea stagiilor de practică, aprobat prin Hotărârea Senatului p.v.4 din 24.10.2018.
https://usarb.md/wp-content/uploads/2018/12/Regulament_practica_USARB_REVIZUIT.pdf
2. Regulamentul pentru organizarea și desfășurarea stagiilor de practică la ciclul II, studii superioare de master, domeniul 0400 Științe administrative.
https://media.usarb.md/wp-content/uploads/2021/06/Regulament_stagii_de_practica_ciclul-II_Stiinte-administrative.pdf
3. Actele normative relevante pentru instituția publică parteneră de practică.

DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR

Competențe profesionale:

CP1. Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.

CP2. Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.

CP3. Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.

CP4. Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de *lege ferenda*.

CP5. Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual-penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat.

CP6. Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei.

Competențe transversale:

CT1. Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.

CT2. Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.

CT3. Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.

FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

COMPETENȚE PROFESIONALE						
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale.	CP1 Cunoașterea conceptelor și metodelor științifice în domeniul științelor penale și criminologiei, care să contribuie la abordarea și dezvoltarea competențelor profesionale.	CP2 Utilizarea celor mai pertinente și concludente reglementări legislative în scopul soluționării problemelor de drept material și procesual în domeniul științelor penale și criminologiei.	CP3 Identificarea modalităților eficiente de perfecționare a conștiinței și culturii juridice a beneficiarilor programului.	CP4 Aprofundarea capacităților de analiză și sinteză în scopul interpretării normelor de drept penal și procesual penal, cu evidențierea lacunelor normative existente și înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i> .	CP5 Valorificarea aptitudinilor de analiză comparativă continuă a legislației penale, procesual-penale și a practicii judiciare sub aspect de drept comparat.	CP6 Elaborarea proiectelor de cercetare independentă în vederea valorificării realizărilor doctrinare în domeniul științelor penale și criminologiei.
CUNOȘTINȚE						
1. Cunoașterea aprofundată a ariei de specializare în materia științelor penale și criminologiei, iar în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului profesional specific.	CP1.1 Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a noțiunilor, conceptelor, principiilor și teoriilor științifice și situațiilor de coliziune și carență din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP2.1 Delimitarea situațiilor de aplicare în contexte profesionale a cunoștințelor fundamentale și avansate, a metodelor moderne din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP3.1 Identificarea, înțelegerea și utilizarea eficientă a metodelor aplicabile din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP4.1 Cunoașterea și identificarea principalelor metode de interpretare a normelor juridice și a teoriilor științifice.	CP5.1 Înțelegerea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor fundamentale în vederea elaborării unui studiu comparat în materia științelor penale și criminologiei.	CP6.1 Distingerea conceptelor, teoriilor, metodelor și principiilor expuse în literatura juridică din domeniu.
2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în diferite contexte asociate domeniului.	CP1.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate în cadrul unităților de curs studiate anterior pentru explicarea, interpretarea conceptelor și proceselor din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP2.2 Utilizarea unor combinații personalizate de cunoștințe, metode și teorii juridice pentru explicarea unor situații profesionale non-standard de nivel mediu de complexitate.	CP3.2 Analizarea și încadrarea legală corectă a situațiilor și proceselor modelate din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP4.2 Utilizarea cunoștințelor pentru explicarea și interpretarea normelor și teoriilor din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP5.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate pentru desfășurarea activităților profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei.	CP6.2 Utilizarea cunoștințelor acumulate pentru explicarea și interpretarea problemelor care apar în implementarea legislației din domeniu.
ABILITĂȚI						
3. Utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic pentru rezolvarea unor probleme complexe, teoretice și practice.	CP1.3 Aplicarea cunoștințelor din domeniul științelor penale și criminologiei pentru soluționarea situațiilor de fapt complexe în procesul formării profesionale.	CP2.3 Aplicarea conceptelor și teoriilor din domeniu pentru formularea de raționamente juridice în procesul de soluționare a situațiilor modelate.	CP3.3 Aplicarea normelor juridice, a principiilor și metodelor din științele fundamentale și de specialitate pentru identificarea soluțiilor raportate la situațiile de fapt în cadrul studiului de caz.	CP4.3 Aplicarea integrată de principii și metode specifice domeniului științelor penale și criminologiei, în scopul identificării lacunelor legislative.	CP5.3 Implementarea principiilor și metodelor din domeniul științelor penale și criminologiei pentru rezolvarea unor probleme complexe teoretico-practice.	CP6.3 Aplicarea justificată a principiilor și metodelor din domeniul științelor penale și criminologiei pentru argumentarea viziunilor expuse în proiectele de studii.
4. Utilizarea nuanțată și pertinentă a unor criterii și metode de evaluare pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii.	CP1.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode-standard de evaluare, aplicate în cadrul disciplinelor fundamentale, pentru recunoașterea și estimarea problemelor din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP2.4 Analiza comparativă a conceptelor și teoriilor din domeniul științelor penale și criminologiei pentru formularea și argumentarea raționamentelor juridice proprii.	CP3.4 Analiza comparativă a eficienței metodelor-standard de rezolvare a situațiilor de fapt din domeniul științelor penale și criminologiei, prin argumentarea formulărilor juridice susținute.	CP4.4 Utilizarea criteriilor și metodelor-standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea reglementărilor juridice din domeniu și a contura propuneri de modificare a cadrului normativ.	CP5.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode de evaluare pentru a aprecia calitatea procesului de studiu și aprecierea nivelului de pregătire profesională în domeniu.	CP6.4 Utilizarea selectivă de criterii și metode de evaluare, pentru o apreciere obiectiv-calitativă a legislației penale și procesual-penale cu opiniile doctrinarilor din domeniu.
5. Elaborarea de proiecte profesionale și / sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.	CP1.5 Elaborarea proiectelor în domeniul științelor penale și criminologiei cu întrebuintarea principiilor și metodelor cantitative și calitative consacrate de doctrina juridică disciplinele studiate.	CP2.5 Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor combinații personalizate de cunoștințe, metode și teorii aplicabile în domeniul științelor penale și criminologiei.	CP3.5 Aplicarea eficientă a metodelor de analiză sistemică, structurală și funcțională în elaborarea proiectelor de cercetare în materia științelor penale și criminologiei.	CP4.5 Înaintarea propunerilor de <i>lege ferenda</i> în domeniul științelor penale și criminologiei cu argumentarea necesității adoptării acestora.	CP5.5 Elaborarea de proiecte profesionale și / sau de cercetare prin selectarea, combinarea și utilizarea inovativă a principiilor și metodelor din domeniul științelor penale și criminologiei.	CP6.5 Elaborarea de proiecte profesionale și / sau de cercetare în baza analizei comparative a doctrinei naționale și internaționale în domeniul științelor penale și criminologiei.
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:	Definirea noțiunilor, interpretarea conceptelor și teoriilor, precum și aplicarea acestora în soluționarea spetelor	Studiu de caz în domeniul științelor penale și criminologiei.	Încadrarea legală a situațiilor modelate specifice domeniului științelor penale și criminologiei.	Interpretarea normelor juridice din domeniul științelor penale în vederea identificării lacunelor legislative și perfecționării cadrului	Elaborarea și argumentarea proiectelor de cercetare științifică utilizând metode și mijloace standard.	Elaborarea și argumentarea viziunilor expuse în proiectele de studiu în baza situațiilor de fapt

	din domeniul științelor penale și criminologiei.			normativ.		concrete.
COMPETENȚE TRANSVERSALE						
Descriptori de nivel ai competențelor transversale				Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței		
6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională.	CT1	Abordarea interdisciplinară și dezvoltarea continuă a competențelor profesionale în domeniul științelor penale și criminologiei în vederea executării autonome a sarcinilor profesionale.		Elaborarea, în cadrul unităților de curs studiate, a proiectelor planificate și a tezelor de master în conformitate cu rigorile metodice.		
7. Asumarea de roluri / funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții.	CT2	Soluționarea eficientă a problemelor de drept material și procesual penal în temeiul legislației în vigoare și consolidarea abilităților de leadership.		Realizarea unor proiecte de grup, cu asumarea diverselor roluri, care ar permite dezvoltarea spiritului de echipă, planificarea eficientă a activității și aplicarea materiei studiate.		
8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale.	CT3	Valorificarea și consolidarea conștiinței și culturii juridice profesionale din perspectiva exigențelor statului de drept.		Autoevaluarea personală și profesională a formării prin scoaterea în evidență a capacităților și abilităților create în procesul de studii.		

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Generalități

Planul de învățământ la ciclul II – studii superioare de master, programul de master *Științe penale, criminologie și criminalistică*, (Domeniul de formare profesională – 0421 *Drept*, Domeniul general de studii – 042 *Drept*), este documentul reglator de bază care definește obiectivele generale, structura procesului de învățământ, finalitățile și conținutul formării profesionale și de cercetare științifică al specialiștilor din domeniul dreptului public.

Planul de învățământ cuprinde:

- I. Planul de învățământ propriu zis;
- II. Nota explicativă la planul de învățământ.

Planul de învățământ a fost elaborat în conformitate cu cerințele:

1. Codului Educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014;
2. Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, nr. 120 din 10 februarie 2020;
3. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, nr. 464 din 28 iulie 2015;
4. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, nr. 482 din 28 iunie 2017;
5. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova, nr. 1016 din 23 noiembrie 2017;
6. Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizarea a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, nr. 1625 din 12 decembrie 2019.

Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei de master, iar masteranzii care realizează integral obiectivele programului de master, li se conferă titlul de *master în Drept* și li se eliberează Diploma de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la diplomă, redactate în limbile română și engleză. Titularul Diplomei de studii superioare de master are acces la studiile de doctorat.

Concepția formării specialistului

Complexitatea raporturilor juridice în continuă transformare evidențiate de politicile penale naționale și internaționale, care pretind actualizare, implementare și armonizare, condiționează racordarea permanentă a planului de învățământ și a conținuturilor, iar tendința de integrare europeană a Republicii Moldova necesită alinierea graduală a legislației penale la exigențele Uniunii Europene, având în vizor personalitatea individului cu toate atributele sale (viața, demnitatea, libertatea, sănătatea, intimitatea, proprietatea etc.), în special atunci când acestea se regăsesc din diverse motive în perimetrul sancționator al penalului. În același timp, în virtutea caracterului transfrontalier al penalului și, în condițiile crimei organizate și terorismului internațional, altor forme grave de criminalitate, dat fiind modurile de operare în continuă transformare, prezentul program de master devine indispensabil pentru viitoarele colaborări între USARB și alte instituții similare în materie. Or, realitatea fenomenului infracționalității contemporane reclamă o abordare interdisciplinară a penalului și cunoașterea legislației interne, normelor internaționale și standardelor Uniunii Europene în materie, în ipoteza situațiilor conflictuale determinate de aplicarea legii în spațiu.

Formarea studenților la programul de master *Științe penale și criminologie* a fost autorizată inițial prin ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova, nr. 391 din 30 mai 2008, apoi programul de master a fost acreditat, în temeiul Hotărârii Guvernului cu privire la acreditarea și retragerea dreptului de organizare a programelor de studii superioare de master (ciclul II) în domeniul Drept în instituțiile de învățământ superior, nr.883 din 28.12.2015.

Calificarea specialistului

Absolvenții acestui program de master pot activa în calitate de: judecător-asistent al Curții Constituționale, procuror, judecător, avocat, avocat parlamentar, notar, registrator, executor judecătoresc, ofițer de urmărire penală, expert-criminalist, angajați ai Serviciului Vamal, Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratului General al Poliției al MAI, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, organelor penitenciare, organelor administrației publice de specialitate etc.

Finalitățile formării

Programul de masterat urmărește finalitatea de specializare și aprofundare a cunoștințelor și deprinderilor absolvenților ciclului I, studii superioare de licență, în domeniul dreptului. Titularii diplomelor de master la programul Științelor penale, criminologie și criminalistică, trebuie să demonstreze performanțe avansate față de competențele asociate ciclului I, studii superioare de licență, după cum urmează:

- să asigure un înalt grad de pregătire teoretică și practică în domeniu prin extinderea și aprofundarea cunoștințelor și capacităților de înțelegere, asociate ciclului I;
- să cultive aptitudini de formulare și susținere a acțiunii penale în justiție în vederea soluționării adecvate a situațiilor de fapt;
- să dezvolte abilități de interpretare a normelor dreptului penal material și procesual, și deprinderi de studiu autonom;
- să formeze capacități decizionale, de pronunțare a soluțiilor juridice, de calificare juridică a faptelor și identificarea abilităților de leadership;
- să valorifice spiritul analitic și sintetic în argumentarea practică a opiniilor doctrinare, și dezvoltarea capacității de a răspunde problematicei juridico-penale;
- să valorifice aptitudinile de analiză comparativă a legislației penale, procesual-penale și a practicii judiciare;
- să consolideze capacitatea de reprezentare a intereselor unui client în fața autorităților competente în vederea îmbunătățirii performanțelor studenților;
- să valorifice abilitățile de formulare a propunerilor *de lege ferenda*, în vederea eficientizării cadrului normativ în materie;
- să asigure aplicarea în activitatea profesională a cunoștințelor acumulate și aplicarea corespunzătoare a prevederilor cadrului normativ în materia științelor penale

Termenul de studii și structura anilor de studii

În corespundere cu cerințele *Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate și ale Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, durata studiilor la programul de master *Științe penale, criminologie și criminalistică* este de 1,5 ani, respectiv 90 credite ECTS.

Anul universitar începe la 1 septembrie, fiind divizat în două semestre a câte 15 săptămâni fiecare.

Anul I universitar are următoarea structură:

- semestrul I: 15 săptămâni de activități didactice, 16 ore de contact direct săptămânal; 4 săptămâni sesiune de examene; 3 săptămâni vacanța de iarnă;

- semestrul II: 15 săptămâni, dintre care activități didactice - 10 săptămâni a câte 16 ore de contact direct săptămânal și 5 săptămâni - practica de specialitate; 4 săptămâni sesiune de examene; 1 săptămână vacanța de primăvară; 10 săptămâni vacanța de vară.

Anul II universitar are următoarea structură:

-semestrul III: 15 săptămâni dedicate documentării, investigării, cercetării, redactării, elaborării și prezentării spre susținerea publică a tezei de master.

Numărul total de ore de studiu prevăzute în plan – 2700, ceea ce este echivalent cu 90 de credite. Numărul de ore de contact direct de studiu a unităților de curs/ modulelor – 400; numărul orelor de studiu individual – 2300.

Ponderea creditelor unităților de curs/ modulelor în Planul de învățământ este următoarea:

- pentru componenta de discipline *fundamentale (F)* planul prevede 18 credite ECTS;
- pentru componenta de orientare spre specialitate *(S)* planul prevede 32 credite ECTS;
- pentru *stagiile de practică (P)* planul prevede 10 credite ECTS;
- pentru elaborarea și susținerea *tezei de master* - 30 credite ECTS.

Organizarea practicii de specialitate

Obiectivele practicii de specialitate sunt axate pe formarea competențelor necesare pentru activitatea în cadrul organelor de drept, după cum urmează: organele judecătorești, organele procuraturii, organele de urmărire penală, avocatură, serviciul vamal, birourile de expertiză judiciară și alte subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul de informație și securitate, organele penitenciare, organele administrației publice de specialitate etc., aplicând pentru diverse funcții: procurori, judecători, consultanți, specialiști, experți, avocați, ofițeri de urmărire penală, colaboratori ai organelor afacerilor interne, colaboratori ai organelor Serviciului de informație și securitate, colaboratori ai instituțiilor penitenciare etc.

O particularitate importantă a practicii constă în faptul că ea trebuie să aibă și un caracter de cercetare, pe lângă cel aplicativ, astfel activitatea în cadrul practicii de specialitate trebuie concepută și din perspectiva temei tezei de master, culegerii materialului practic, sistematizării și interpretării acestuia.

Termenele de realizare a practicii de specialitate sunt prevăzute în calendarul universitar anual, desfășurându-se, de regulă, în anul I, semestrul 2, lunile februarie-martie, pe o perioadă de 5 săptămâni, fiind organizată de către Catedra de drept, iar masteranzii au posibilitatea pe parcursul practicii de specialitate să-și dezvolte competențele profesionale și transversale. Practica de specialitate este precedată de conferința de inițiere și se finalizează cu o conferință de totalizare a practicii.

Masteranzilor cu experiență practică dovedită, de cel puțin un an în domeniul juridic și care își continuă activitatea de muncă în acest domeniu, li se vor atribui 10 credite pentru stagiul de practică în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către Catedra de drept.

Evaluarea studenților

Planul de învățământ prevede următoarele tipuri și modalități de evaluare a finalităților de studii:

- *evaluarea curentă (continuă)*, realizată în cadrul orelor de seminar și/ sau laborator: testare, referat, studiu de caz, proiect, raport, prezentări, hărți conceptuale, portofolii, evaluare asistată de calculator etc.
- *evaluarea studiului individual* reprezintă o parte componentă a volumului de lucru al masterandului, suplimentar la numărul de ore de contact direct, fiind evaluat prin diverse strategii didactice, specificate în curriculumul unității de curs/ modulului;
- *evaluarea semestrială*, realizată la finalizarea unităților de curs/ modulului sub forma unui examen, realizat *oral, scris, combinat sau prin utilizarea platformelor electronice*.

Teza de master

Studiile finalizează cu susținerea publică a tezei de master, la care sunt admiși masteranzii care au realizat integral prevederile planului de învățământ și care au susținut cu succes susținerea prealabilă a tezei de master în fața comisiei desemnate de către șeful Catedrei de profil.

Unitățile de curs din Planul de învățământ aduc o contribuție specifică în formarea masterandului, care îi permite elaborarea tezei de master în anul II de studii. Cercetarea științifică a masteranzilor este coordonată de către cadrele universitare cu grad științific de doctor/ doctor habilitat, lista cărora se aprobă în cadrul ședințelor Catedrei de profil și a Consiliului Facultății de Drept și Științe sociale.

Teza de master reprezintă o cercetare științifică aprofundată, interdisciplinară, complementară cu domeniul științelor penale și criminologiei, care trebuie să întrunească următoarele condiții:

- titlul și conținutul tezei trebuie să fie corelat cu domeniul de formare profesională căruia îi este referit programul de master și cu domeniul de competență al conducătorului;
- să conțină elemente de originalitate, iar concluziile și recomandările să fie argumentate și să poată fi implementate în activitatea practică;
- să fie axate pe un suport bibliografic actualizat, de valoare științifică, iar materialul pentru partea practică a lucrării să fie acumulat în cadrul stagiului de practică;
- să fie respectate condițiile de fond și formă impuse de către *Recomandările de realizare a tezelor de licență și de master în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*, aprobate prin Hotărârea Senatului USARB (p.v.5 din 09.12.2015) și *Ghidul metodic privind elaborarea și susținerea tezelor de master*, aprobate de Consiliul Facultății de Drept și Științe Sociale (p.v.5 din 11.12.2017).

Tematica tezelor de master este elaborată de Catedra de profil și se stabilește individual de către masteranzi și conducătorii de teze, fiind aprobată la ședințele Catedrei și Consiliului Facultății de Drept și Științe sociale, până la sfârșitul semestrului I.

Conducătorul tezei de master de comun acord cu masterandul, stabilesc programul (planul) de cercetare științifică asupra temei tezei de master. Susținerea prealabilă a tezei de master are loc cu o lună înainte de susținerea publică a tezei de master.

Susținerea tezei de master are loc în mod public, în fața Comisiei de evaluare stabilită prin ordinul Rectorului. Comisiile de evaluare a tezelor de master sunt constituite din cinci membri, inclusiv reprezentanți ai angajatorilor.